

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ
ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*присвячена пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції*

ПОЛТАВА 2018

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1

А 43

«Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 20 квітня 2018 року). – Полтава, 2018. – 360 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, заступник завідувача кафедри бухгалтерського обліку з наукової роботи.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 8 від 23.04.2018 р.)

Зміст

1. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ, МЕТОДОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ	
Атамас О.П. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ МСФЗ.....	14
Атамас П. Й. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗМІСТУ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ.....	15
Бабенко Л. С. <i>Науковий керівник: Лега О. В.</i> ЄДИНИЙ ПОДАТОК: НОВАЦІЇ 2018 РОКУ.....	17
Баклицька М. Р. <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ.....	20
Балабуха Д. С. <i>Науковий керівник: Лега О. В.</i> МИТО: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	22
Балабуха Д. С. <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	25
Бендас Ю. О. <i>Науковий керівник: Лега О. В.</i> ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	27
Бойко О. С. <i>Науковий керівник: Лега О. В.</i> СУМНІВНА ТА БЕЗНАДІЙНА ЗАБОРГОВАНІСТЬ: СУТНІСТЬ, ПОРЯДОК ОБЛІКУ.....	29
Бойко О. С. <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВА.....	32
Болюх М.В. <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ЗАВДАННЯ, ЕТАПИ, ТЕРМІНИ.....	34
Бондаренко Д.О. ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В КОНТЕКСТІ ДІЮЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	37
Борідка К. А., Міщенко Д.С.	

<i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> ДИРЕКТ-КОСТИНГ: НОВІТНИЙ МЕТОД ОБЛІКУ ВИТРАТ.....	38
Верига Ю.А., Кулявець Н.О. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ УТРИМУВАНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ ТА ГРУПИ ВИБУТТЯ: ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИДІЛЕННЯ У БАЛАНСІ ОКРЕМИМ РОЗДІЛОМ.....	40
Грибовська Ю. М. ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ ТА КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	43
Грибовська Ю. М. ЛІКВІДАЦІЯ МАЛОЦІННИХ НЕОБОРОТНИХ МАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ: ПРИЧИНИ ТА ПОРЯДОК ОБЛІКУ.....	45
Єланська Ж. Ю. <i>Науковий керівник: Черненко К. В.</i> АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	47
Єрмакова Д. В. <i>Науковий керівник: Черненко К. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ.....	49
Єрмолаєва М. В., Мойсієнко С. П. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ.....	52
Жайворонок Я. В., Пономаренко О.Г. ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ У СИСТЕМІ ОБЛІКОВИХ КАТЕГОРІЙ.....	54
Канцедаль Н. А., Нікіфорова А. М., Руденко В. І. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ІНТЕРНЕТ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	57
Карпенко Н. Г., Шамкало О. Л. НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА.....	59
Коляка А. А. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ РОЗРАХУНКІВ КРЕДИТОРАМИ – НЕОБХІДНІСТЬ СЬОГОДЕННЯ.....	62
Kosyak A. ACTUAL PROBLEMS OF ACCOUNTING OF CURRENT COMMITMENTS BY SUBJECTS OF BUSINESS.....	64
Крижановська Н. М. <i>Науковий керівник: Лугова О. І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	67
Кудряшова Т. С. <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> МАШИННО-ТРАКТОРНИЙ ПАРК: ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТУВАННЯ.....	70

Кулик В. А. ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБОРОТ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВ.....	72
Куроп'ятник Я. В. <i>Науковий керівник: Черненко К. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ З ВИБУТТЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	74
Лега О. В., Литвиненко В. Р. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК, ЯК СКЛАДОВА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	77
Лега О. В., Максимейко В. С. ДОКУМЕНТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З МАТЕРІАЛАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	81
Литвиненко В.Р., <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> БЮДЖЕТУВАННЯ: СУТНІСТЬ, МЕТА, ФУНКЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ.....	84
Ліпський Р. В., Філіпенко М. С., Попинець В. О. БАЛАНС ПІДПРИЄМСТВА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ.....	86
Лубенець О. В. <i>Науковий керівник: Карпенко Н. Г.</i> РОЗРАХУНКОВІ ВІДНОСИНИ УСТАНОВ.....	89
Масленко М. О., Пономаренко О.Г. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	91
Мельченко І. А. <i>Науковий керівник: Дорогань-Писаренко Л.О.</i> ОБЛІК ЗНОСУ (АМОРТИЗАЦІЇ) ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	93
Мокієнко Т. В., Гриценко О. М., Кужеленко С. І. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	96
Мокієнко Т. В., Жданова Я. СУТНІСТЬ ТА НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ..	99
Мокієнко Т. В., Шкляр О. О. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ: СУТНІСТЬ ТА ВИДИ.....	101
Момот І. О., Дігтяр Н. С. <i>Науковий керівник: Лега О. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ.....	104
Момот І. О. <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	107
Олефір І. В. <i>Науковий керівник: Черненко К. В.</i> ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ НА	

ПІДПРИЄМСТВАХ.....	109
Остапенко Т. М. ПРОДУКЦІЯ ПТАХІВНИЦТВА ЯК ОБ'ЄКТ ОЦІНКИ ТА ДОКУМЕНТУВАННЯ.....	111
Панченко І. Г. <i>Науковий керівник: Черненко К. В.</i> ЕВОЛЮЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ.....	114
Пасько О. В. НАПРЯМИ ВПЛИВУ КАЛЬКУЛЯЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ НА ІННОВАЦІЇ.....	116
Перетятко Т. М. <i>Науковий керівник: Романченко Ю. О.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ.....	119
Пилипенко К.А., Антоненко С. Ю. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	121
Пилипенко К.А., Гезик О.М. ОБЛІК КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ ПО НОВОМУ.....	124
Пилипенко К.А., М'яло Л. О. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД.....	127
Пилипенко К.А., Соломко В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	130
Плаксієнко В. Я., Хоруженко Д. Є. ПРАВОВІ ТА ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗА ДОГОВОРОМ КОМІСІЇ.....	133
Подаков Є.С. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ТА ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ.....	135
Половинко Т.Р. <i>Науковий керівник: Козаченко Л.А.</i> ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКОВОГО І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....	138
Полторак А. С. ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ: СВІТОВИЙ ДОСВІД.....	141
Риженко В. В., <i>Науковий керівник: Ходаківська Л. О.</i> МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	143
Романченко Ю. О., Герасимчук У. В. ОБЛІК ДОХОДІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА	

МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТИ.....	146
Романченко Ю. О., Єланська Ж. Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ.....	148
Романченко Ю. О., Полев В. В. ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЗАПАСІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ.....	151
Романченко Ю. О., Усачова В. А. ОСНОВНІ ЗАСОБИ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ.....	153
Сокіл В. О., Семенко С. В. <i>Науковий керівник: Плаксієнко В.Я.</i> ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В ЧАСТИНІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА.....	154
Суровицька А.В. <i>Науковий керівник: Назаренко О. В.</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.....	157
Телятник М. Ю. <i>Науковий керівник: Грибовська Ю. М.</i> ЧОРНА БУХГАЛТЕРІЯ: СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ.....	160
Тютюнник І. Ю. <i>Науковий керівник: Лега О. В.</i> ПОДАТОК НА ПРИБУТОК: ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ.....	163
Тютюнник М.С. <i>Науковий керівник: Черненко К. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ.....	166
Ходаківська Л. О., Ганенко Л. В., Саливон К. С. ОБЛІК ПОБІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР ЯК ОБ'ЄКТА БІОЕНЕРГЕТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА.....	169
Ходаківський Є. С. <i>Науковий керівник: Тютюнник С. В.</i> МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ЗА ТОВАРНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ.....	171
Хорольська Р. Д. <i>Науковий керівник: Карпенко Н. Г.</i> ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....	174
Чекрізова Є.С. <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	177

Список використаних джерел:

1. Каткова Н. В. Особливості обліку оплати праці в сучасних умовах та шляхи його вдосконалення [Електронний ресурс] / Н. В. Каткова, К. В. Маслова // Економіка та суспільство. – 2017. – Вип. 8. – Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/8_ukr/126.pdf.
2. Крутова А. С. Облік праці та її оплати в інформаційній системі підприємства торгівлі [Електронний ресурс] / А. С. Крутова, О. О. Нестеренко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер. : Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2015. – Вип. 2. – С. 174-187. – Режим доступу: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/viewFile/63693/59472>.
3. Лень В. С. Виплати працівникам: поняття, структура та облік [Електронний ресурс] / В. С. Лень, М. П. Штупун // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2015. – № 2. – С. 266-274. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prpu_2015_2_36.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 “Виплати працівникам” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_011.
5. Офіційний сайт представництва компанії «1С» в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://1c.ua/ua/v8/RegionalSolutions-UA_ZUP.php.
6. Офіційний сайт представництва компанії «Парус – заробітна плата» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://parus.ua/ua/163/>.
7. Ревенок В. І. Основні аспекти інформаційних систем з обліку нарахування заробітної плати / В. І. Ревенок, О. С. Мамчур // Молодий вчений. – 2015. – № 2(3). – С. 22-25. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/2/118.pdf>.

Л. О. Ходаківська, к.е.н.,

доцент кафедри організації облік і аудиту,

Л. В. Ганенко, К. С. Саливон, здобувачі СВО «Магістр»,

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Полтавська державна аграрна академія

ОБЛІК ПОБІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР ЯК ОБ’ЄКТА БІОЕНЕРГЕТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

У країнах розвинутого світу сектор сільського господарства щорічно генерує великий обсяг різноманітних відходів та залишків, що у господарській діяльності підприємств використовуються як об’єкти біоенергетичного виробництва. Зважаючи на нарощування обсягів виробництва технічних культур, потенціал відходів їх виробництва в Україні є достатньо великим, однак масового використання поживних решток для виробництва енергії не спостерігається. Водночас, потенціал рослинних відходів технічних культур, що може бути використано для виробництва енергії, досягає 40% [2 с.23].

Відходи рослинництва поділяються на первинні, тобто ті, що утворюються безпосередньо при збиранні врожаю сільськогосподарських культур, і вторинні – такі, що генеруються при обробці врожаю на підприємствах. Первинні

відходи включають солому зернових та інших культур, відходи виробництва кукурудзи на зерно і соняшника (стебла, стрижні, кошики і т. ін.). Вторинні відходи – це лущиння соняшника, лущайка гречки, рису, жом цукрового буряку і тому подібне. Частина відходів та залишків використовується на потреби самого сільського господарства (органічне добриво, підстилка та корм скоту), частина – іншими секторами економіки, а решта біомаси залишається незадіяною і часто утилізується (спалюється в полі, вивозиться на звалище) без принесення користі. Значну частину біомаси, що не використовується, видається доцільним залучити до виробництва енергії [2, с.5].

Однією з найбільш поширених технічних культур, що вирощуються в Україні є соняшник, при виробництві якого переважно застосовується технологія із залишенням стебел у полі.

Для можливості використання відходів виробництва соняшника в енергетичних цілях необхідно забезпечити їх збір. З огляду на високу природню вологість відходів (при збиранні культури в оптимальній фазі стиглості (вересень-листопад) вологість кошиків становить 70-75%, стебел – 60-70%), в якості стратегічного напрямку розвитку вчені рекомендують силосування стебел соняшника з подальшим виробництвом біогазу. Альтернативний варіант – тюкування стебел, що достатньо висохли в полі, з наступним спалюванням в котлах або використанням в якості сировини для виробництва гранул/брикетів.

У практичній діяльності сільськогосподарських підприємств при формуванні собівартості продукції рослинництва прийнято керуватися Методичними рекомендаціями з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Міністерства аграрної політики України від 18 травня 2001 р. № 132. Даний нормативний документ має рекомендаційний характер, тобто підприємства самостійно мають право формувати відповідні статті витрат.

Собівартість соломи, гички, стебел кукурудзи і соняшника, капустиного листя та іншої побічної продукції рослинництва визначається, виходячи із розрахунково-нормативних витрат на збирання, транспортування, скиртування та інші роботи, пов'язані із заготівлею побічної чи основної продукції. При складанні звітної калькуляції із загальної суми витрат на вирощування певної культури виключається вартість побічної продукції.

Визначальним у визначенні вартості побічної продукції є питання її оцінки: за справедливою вартістю або ціною реалізації.

Застосування оцінки продукції за справедливою ціною дає можливість оперативніше приймати рішення в умовах вибору альтернативи, яка постає перед кожним виробником: 1) виробляти чи купувати; 2) продавати чи переробляти далі. Оцінка продукції за справедливою ціною допомагає визначити втрачену вигоду, за умови, коли продукція власного виробництва споживається за фактичною собівартістю, а не за цінами можливої її реалізації.

Якщо власну продукцію, використану у виробництві, оцінити за ринковою ціною, це призводить до виникнення нового виду собівартості – «комерційної».

Усі компоненти, що формують «комерційну собівартість», повинні враховуватися за історичною вартістю, а використана готова продукція – за ціною реалізації.

Отже, побічна продукція, яка використовується для власного внутрішньогосподарського споживання, становить продовження виробничого процесу і має оцінюватися на основі витрат, що включають доведення її до кондиційного стану. Її слід обліковувати на окремих рахунках, визначених в Інструкції 291 [1] за собівартістю. Фінансовий результат буде визначатися лише у випадку її реалізації. Якщо у процесі виробництва одержують побічну продукцію, яка має активний ринок і може бути реалізована, то її можна оцінити за справедливою вартістю. Оскільки така продукція не має вільного ринку, собівартість виробництва і буде становити її справедливу вартість для конкретного підприємства.

У випадку внутрішньогосподарського використання побічної продукції соняшнику як біопалива її необхідно обліковувати на субрахунку 203 «Паливо», якщо така продукція реалізується – на рахунку 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва».

Таким чином, побічна продукція від виробництва технічних культур потребує належного обліку у аграрних підприємствах, оскільки частку відходів та залишків такого виробництва можна використовувати на енергетичні потреби без заподіяння негативного впливу на родючість ґрунтів та отримання додаткових вигід від господарської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30 лист. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України . – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

2. Перспективи використання відходів сільського господарства для виробництва енергії в Україні [Електронний ресурс] // Аналітична записка біоенергетичної асоціації України. – 2014. – №.7. 31 С. – Режим доступу : <http://www.uabio.org/img/files/docs/position-paper-uabio-7-ukr-draft.pdf>. – Назва з екрана.

Є. С. Ходаківський,
здобувач вищої освіти ступеня «Магістр»,
спеціальності «Облік і оподаткування»,
Науковий керівник: к.е.н., доцент **Тютюнник С. В.**
Полтавська державна аграрна академія

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ЗА ТОВАРНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

У ринкових умовах господарювання наявність у підприємства значних розмірів дебіторської заборгованості знижує ліквідність його активів, негативно впливає на фінансову платоспроможність, а також відволікає зайві грошові кошти.